

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 25 stycznia 2016 r. Sąd Rejonowy w Pabianicach IV Wydział Pracy odrzucił skargę K. S. w sprawie przeciwko Państwowemu Przedsiębiorstwu (...) - Ł. w K. o zaliczenie okresu pozostawania bez pracy do stażu pracy i odszkodowanie w przedmiocie skargi o wznowienie postępowania.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd zważył, że pomimo wezwania powoda do wskazania podstawy wznowienia i uzasadnienia okoliczności stwierdzających zachowanie terminu do wniesienia skargi oraz do złożenia stosownego wniosku o uchylenie bądź zmianę wyroku w myśl art. 409 kpc K. S. nie wskazał żadnych okoliczności stwierdzających zachowanie terminu do złożenia skargi. Powód wniósł o uchylenie wyroku w sprawie IV P 99/02, jako podstawę wznowienia wskazał naruszenie art. 2 i art. 45 pkt 1 Konstytucji RP.

Tym samym wobec nie spełnienia wymogów formalnych skargi, Sąd Rejonowy w trybie art. 410 § 1 kpc skargę jako wniesioną po upływie przepisanej terminu (art. 408 kp) i niedopuszczalną odrzucił.

Z zażaleniem na powyższe orzeczenie wystąpił K. S., który wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i ponowne rozpoznanie sprawy.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący podniósł, iż czuje się pokrzywdzony dotychczasowymi rozstrzygnięciami Sądu w jego sprawach związanych z wypowiedzeniem z pracy, które nastąpiło w dniu 31.08.1991 r. w związku z zaistniałą sytuacją powód podnosi, iż doszło do nieważności postępowania sądowego.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie odnieść się należy do podniesionego przez powoda w uzasadnieniu zażalenia, zarzutu nieważności postępowania.

W myśl art. 401 kpc można żądać wznowienia postępowania z powodu nieważności:

- 1) jeżeli w składzie sądu uczestniczyła osoba nieuprawniona albo jeżeli orzekał sędzia wyłączony z mocy ustawy, a strona przed uprawomocnieniem się wyroku nie mogła domagać się wyłączenia;
- 2) jeżeli strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej albo nie była należycie reprezentowana bądź jeżeli wskutek naruszenia przepisów prawa była pozbawiona możliwości działania; nie można jednak żądać wznowienia, jeżeli przed uprawomocnieniem się wyroku niemożność działania ustała lub brak reprezentacji był podniesiony w drodze zarzutu albo strona potwierdziła dokonane czynności procesowe.

W postępowaniu cywilnym obowiązuje zasada niewzruszalności prawomocnych wyroków sądowych (art. 365 § 1 k.p.c.). Przepisy określające warunki, w których może nastąpić uchylenie lub zmiana prawomocnego wyroku muszą być zatem, jako wyjątek od wspomnianej reguły interpretowane ściśle. Skarga o wznowienie postępowania podlega przez sąd badaniu pod kątem dopuszczalności o dwojakim charakterze, to jest dopuszczalności samej skargi oraz dopuszczalności wznowienia postępowania. O dopuszczalności skargi decyduje zachowanie ustawowego terminu do jej wniesienia (art. 407 i 408 k.p.c.) oraz oparcie skargi na ustawowych podstawach wymienionych w art. 401, 401¹ i 403 k.p.c., natomiast badanie dopuszczalności wznowienia obejmuje ocenę zasadności skargi. (postanow. SN z dnia 12.12.2002 r. III AO 23/02, LEX nr 250045).

Skarga o wznowienie postępowania podlega odrzuceniu, zarówno wtedy gdy przytoczona podstawa nie odpowiada którekolwiek z podstaw wznowienia, określonych w art. 401, 401¹, art. 403 k.p.c., jak również gdy podstawa odpowiada

jednemu z wzorców, lecz z uzasadnienia wniosku o wznowienie postępowania wynika, że w rzeczywistości podstawa taka nie wystąpiła (postanow. SN z dnia 13.01.2015 r. V CZ 99/14, LEX nr 1677812).

Strona zostaje pozbawiona możliwości działania tylko wtedy, gdy znalazła się w sytuacji, która uniemożliwiła, a nie tylko utrudniła lub ograniczyła popieranie przed sądem dochodzonych żądań. O nieważności można zatem mówić wówczas, gdy ze względu na uchybienia formalne (np. niezawiadomienie strony o rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku albo rozpoznanie sprawy, wbrew przepisom prawa, na posiedzeniu niejawnym zamiast na rozprawie), strona nie mogła brać i faktycznie nie brała udziału w sprawie. Taka sytuacja nie występuje, gdy o terminie posiedzenia zawiadomiony był zawodowy pełnomocnik strony ustanowiony - na jej wniosek - przez sąd oraz sama strona, która następnie cofnęła wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, a potem podtrzymała swoje stanowisko podczas rozprawy i oświadczyła, że w ogóle nie chce udziału adwokata w sprawie. Taka sytuacja nie występuje również, gdy na wniosek strony sąd ustanowił dla niej pełnomocnika i odroczył rozprawę. Odroczenie w takim wypadku rozprawy ma na celu przygotowanie się strony i jej nowego pełnomocnika do podjęcia celowej obrony, w terminie kolejnej rozprawy. Jedynie rzeczywista i udokumentowana przeszkoda uniemożliwiająca stronie i jej nowemu pełnomocnikowi podjęcie obrony (postanow. SN z dnia 15.01.2015 r. IV CZ 77/14, LEX nr 1648717)

Podkreślić należy, iż samo tylko powołanie się przez skarżącego na nieważność postępowania, o jakiej mowa w art. 401 k.p.c. albo wykrycie prawomocnego wyroku dotyczącego tego samego stosunku prawnego, co oceniony w sprawie zakończonej prawomocnym i zaskarżonym skargą orzeczeniem, nie uzasadnia wznowienia postępowania w sprawie i przystąpienie do merytorycznego badania okoliczności przytoczonych w uzasadnieniu powołanej przesłanki wznowienia postępowania. Skarga o wznowienie postępowania jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, z czym muszą wiązać się pewne ograniczenia jej dostępności. Wyrazem takiego podejścia ustawodawcy jest między innymi ściśle wyliczenie podstaw, na których można oprzeć skargę. Stwierdzenie, że skarga oparta jest na ustawowej podstawie warunkuje jej dopuszczalność (postanow. SN z dnia 22.01.2015 r. III CZ 56/14, LEX nr 1622320).

Zdaniem Sądu Okręgowego powód nie przedstawił żadnych twierdzeń na poparcie swoich zarzutów, nie powołał również żadnych podstaw wypełniających przesłanki do wznowienia postępowania zaś z uzasadnienia wniosku o wznowienie postępowania nie wynika, że w rzeczywistości podstawa taka wystąpiła. Ponadto jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy, skarga została przez powoda wniesiona po upływie wskazanego w art. 408 kpc terminu, zaś skarżący nie wskazał żadnych okoliczności stwierdzających zachowanie przepisanej terminu w związku z tym wobec nie spełnienia wymogów formalnych skarga o wznowienie postępowania jako niedopuszczalna podlegała odrzuceniu.

W związku z powyższym nie można również - jako przyczyny nieważności postępowania - uznać okoliczności, powoływanych przez powoda w zażaleniu, iż czuje się on pokrzywdzony wcześniejszymi rozstrzygnięciami Sądu odnośnie jego wypowiedzenia umowy o pracę, które nastąpiło 31.08.1991 r. i jak twierdzi powód było ono bezprawne, w ocenie powoda zgodnie z orzeczeniem w sprawie IV P 99/02. Podnieść należy, iż z treści powołanego przez powoda orzeczenia jasno wynika, że powództwo w tej sprawie zostało oddalone. Ponadto powód na poparcie swoich twierdzeń przytoczył również w uzasadnieniu zażalenia postanowienie Sąd Najwyższego, jednakże nie ma ono odniesienia do niniejszej sprawy gdyż dotyczy protestu wyborczego.

Podnoszone w zażaleniu okoliczności nie są niewątpliwie podstawą do uznania nieważności tego postępowania.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji wydał trafne orzeczenie, znajdujące oparcie w treści obowiązujących przepisów prawa.

Zgodnie z przepisem art. 408 kpc po upływie lat pięciu od uprawomocnienia się wyroku nie można żądać wznowienia, z wyjątkiem wypadku, gdy strona była pozbawiona możliwości działania lub nie była należycie reprezentowana.

W myśl art. 409 kpc skarga o wznowienie powinna czynić zadość warunkom pozwu oraz zawierać oznaczenie zaskarżonego orzeczenia, podstawę wznowienia i jej uzasadnienie, okoliczności stwierdzające zachowanie terminu do wniesienia skargi oraz wnioski o uchylenie lub zmianę zaskarżonego orzeczenia.

Na podstawie art. 410 § 1 kpc Sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisanej terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym.

Wskazać również należy, że zgodnie z art. 408 k.p.c., po upływie lat pięciu od uprawomocnienia się wyroku nie można żądać wznowienia, z wyjątkiem wypadku, gdy strona była pozbawiona możliwości działania lub nie była należycie reprezentowana. Zasadniczą funkcją pięcioletniego terminu jest ustanowienie bezwzględnej granicy czasowej, po której przekroczeniu skarga o wznowienie - poza wskazanymi w powołanym przepisie wyjątkami - nie może być skutecznie wniesiona. Jest to termin prekluzyjny prawa procesowego, w związku z czym nie podlega przywróceniu, a w razie jego upływu skarga o wznowienie jest niedopuszczalna (postanow. SN z dnia 03.07.2015 r. IV CZ 23/15, LEX nr 1770916)

Reasumując podkreślić należy, iż sprzeczne z założeniem art. 410 § 1 k.p.c. byłoby kierowanie na rozprawę skargi, z której treści nie wynika nawet prawdopodobieństwo wypełnienia jej okolicznościami normy określającej powołaną podstawę wznowienia postępowania (postanow. SN z dnia 19.11.2014 r. II CZ 67/14, LEX nr 1598687)

Z powyższych względów i na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy w Łodzi orzekł, jak na wstępie.

Przewodniczący: Sędziowie:

Z/ Odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć stronom. informacje o jednostce